

หนังสือ สัญญา

ทาง พระราชไมตรี และ การ ค้า ขาย และ การ เติร เวื่อ
ระวาง กรุงสยาม กับ กรุง อิตาลี

สมเด็จพระเจ้า กรุงสยาม และ สมเด็จพระเจ้า กรุง อิตาลี มี พระ
ราชประสงค์ ที่ จะ กระทำ ให้ ทาง พระราชไมตรี และ ความ เข้า ใจ อันดี
ซึ่ง มี ต่อ กัน อยู่ แล้ว โดย ผิดูกใน ระวาง รัฐ ทั้ง สอง นี้ ให้ หนัก แน่นยิ่ง
ขึ้น และ ทรง เชื่อ มั่น ว่า ทรง ที่ จะ บันดู ความ มุ่งหมาย นี้ ไม่ มี อย่าง
อื่น ดี ยิ่ง กว่า ที่ จะ แกะ ไข ยับดา หนังสือ สัญญา ที่ ได้ มี ต่อ กัน ใน ระวาง
ประเทศ ทั้ง สอง มา แต่ ก่อน นั้น จึง ได้ ทรง ตก ลง จะ กระทำ การ แกะ
ไข นั้น ให้ เปน อัน สำเร็จ โดย อาศัย หัก แห่ง ความ สัมธรรม และ
ความ อำนวย ประโยชน์ ให้ แก่ กัน และ กัน เปน มูลฐาน และ เพราะ ฉนั้น
จึง ได้ ทรง แต่ง ตั้ง ผู้ มี อำนาจ เต็ม ทั้ง สอง ฝ่าย คือ.

ฝ่าย สมเด็จพระเจ้า กรุงสยาม นั้น.

พระยา สรรพกิจ ปรีชา อัครราชทูต พิเศษ ผู้ มี อำนาจ เต็ม ของ พระ
องค์ ผนราชสำนัก ของ สมเด็จพระเจ้า กรุง อิตาลี.

ฝ่าย สมเด็จพระเจ้า กรุง อิตาลี นั้น.

ท่าน เบ็นโต มุสโสลินี, ประธาน แห่งรัฐบาล และ อัครมหา เสนาบดี
เสนาบดี กระทรวง การ ต่าง ประเทศ;

ผู้ซึ่ง เมื่อได้ ส่งหนังสือ มอบ อำนาจให้ ตรวจสอบ คู่ ชิงกัน และ กัน และ
ได้ เห็น เป็น อัน ถูก ต้อง แบบ อย่าง ดี แล้ว ได้ ปรีกษา ตกลง กัน ทำ
สัญญา เป็น ข้อ ดัง ต่อไปนี้.

ข้อ ๑.

ใน ระวาง พระราช อาณาจักร อิตาลี ด้วย กับ พระราช อาณาจักร สยาม
จะ ต้อง มี สันติภาพ ต่อ กัน เป็น นิฉ และมี ไมตรี ต่อ กัน เป็น นิรันดร.

ข้อ ๒.

อัครภาคี แห่ง สัญญา นี้ ยิน ยอม ตกลง กัน ว่า ถ้า มี ความ แตก
ต่าง กัน เกิด ขึ้น ใน ระวาง สอง ฝ่าย ซึ่ง ไม่ สามารถ จะ ระวัง ให้ แล้ว
เสร็จ กัน ได้ ด้วย ทำ ความ ตกลง ประองตอง กัน ฤ โดย ทาง ทูต ไชรี
ทั้ง สอง ฝ่าย จะ เสนอ ความ แตกต่าง กัน นั้น ต่อ อนุญาโต ตูตการ จะ
เป็น คน เดียว ฤ หลาย คน ก็ ตาม ซึ่ง ทั้ง สอง ฝ่าย จัก ได้ เลือกลง
ขึ้น ฤ ต่อ ศาล ประจำ ยุติธรรม ระวาง ประเทศ ณ กรุงเฮก ศาล นี้ จะ
ได้ มี อำนาจ เห็น ข้อ คดี นั้น โดย ความ ยินยอม พร้อม กัน ทั้ง สอง ฝ่าย
ฤ ถ้า ทั้ง สอง ฝ่าย ไม่ ตกลง พร้อม ใจ กัน ได้ ศาล ก็ จะ ได้ มี อำนาจ
เช่น นั้น โดย ฝ่ายใด ฝ่าย หนึ่ง ทำ คำ ขอ แต่ ฝ่าย เดียว.

ข้อ ๓.

คน ใน บังคับ ของ อัครภาคี แห่ง สัญญา นี้ แต่ ละ ฝ่าย พร้อม ทั้ง
ครอบครัว แห่ง คน จะ ต้อง มี เสรีภาพ เต็ม ที่ ใน อัน จะ กระทำการ

เหล่านี้ได้คือ เข้าไป และ เติร ทาง และ อาศัย อยู่ใน อาณาเขต ของ
 อีกฝ่ายหนึ่ง ฤๅ ออกไปจากนั้น และ จะต้องได้รับความคุ้มครอง และ
 บงกน ใน นั้น สำหรับ ภัยตัว และ ทรัพย์สิน ของ คน เหมือน กัน กับ
 ที่ ให้ แก่ คนในบังคับ พ้นเมือง หากว่า อนุวัต ตาม กฎหมาย บ้านเมือง
 และมี ข้อ สงวน ไว้ ใน อัน จะ ถือ ตาม และ ใช้ ตาม บันดา กฎหมาย การ
 ตำรวจ สำหรับ ท้อง ที่ ซึ่ง เกี่ยว แก่ คน ต่าง ต้าว นั้น ด้วย.

คน ใน บังคับ ของ อัครภาคี แห่ง สัญญา นี้ แล ละฝ่าย เมื่อ อนุวัต
 ตาม กฎหมาย บ้าน เมือง แล ฝั่ง กระทำ การ เหล่านี้ ตลอด ทัว อาณา
 เขต ของ อีกฝ่ายหนึ่ง ได้ คือ ปฏิบัติ ตามทาง วิชชา ชีพ และ ปฏิบัติ
 ตาม ทาง ทำ มา หา กิน ที่ ชอบ และ ประกอบ พาณิชยกรรม ฤๅ อุตสาหะ
 กรรม และ ทำ การ ค้า จำนวน ใหญ่ ฤๅ ค้า ย่อย ใน บันดา ผด และ
 ภัณฑ์ ซึ่ง ค้า ขาย กัน ได้ โดย ชอบ ด้วย กฎหมาย จะ ทำ ด้วย คน เอง
 ฤๅ ด้วย อาศัย ผู้ แทน จะ ทำ โดย ตำพัง ฤๅ โดย เข้า ส่วน สมาคม กับ
 คน ต่าง ต้าว ฤๅ กับ คน พ้นเมือง จะ เป็น คนในบังคับ ฤๅ เป็น พดเมือง
 ก็ ทำ ได้ และ ฝั่ง เลือก หา เอา คน เข้า ทำ การ งาม ของ คน ใน หน้า ที่
 ฝั่ง ใด และ ภาย ใน วง แห่ง ข้อ ไซย ที่มี กำหนด ไว้ ใน กฎหมาย
 พ้น เมือง ฝั่ง กระทำ การ เหล่านี้ ได้ คือ ลุถือเอา และ ถือ กรรมสิทธิ์
 เป็น เจ้าของ และ ครอบครอง และ ปกครอง และ ขาย และ โอน ต่อ ไป โดย
 ทาง สืบ สัมบัติ และ โดย ทาง พินัยกรรม และ โดย ให้ และ โดย ทาง ใด ๆ
 อื่น และ ให้ เข้า ฤๅ เข้า ซึ่ง บันดา อสังหาริมทรัพย์ จะ เป็น ที่ ดิน ฤๅ
 สถานที่ อื่น สร้าง ขึ้น ก็ ดี ที่มี ไว้ สำหรับ ใช้ เป็น ที่ อยู่ ฤๅ สำหรับ
 ใช้ ใน การ พาณิชยกรรม, การ อุตสาหะกรรม, การ เกษตร กรรม ฤๅ การ

อื่นที่ ชอบ ด้วย กฎหมาย หากแต่มี ข้อสั่งวางไว้ ซึ่ง บทบัญญัติอื่น
 กฎหมายว่าด้วย การพักอยู่ และ การตั้ง ตำแหน่งหลัก แห่ง ของ คน ต่าง
 ต่าง นั้น จึง ได้ กำหนด หมายถึง ไว้ สำหรับ ท้อง ที่ บาง ปริมาณ ฤ
 บาง แห่ง เพื่อ ประโยชน์ แก่ การ รักษา ความ มั่น คง ของ ชาติ หนึ่ง คน
 ใน บังคับ ของ อัครราชที่ แห่ง สัญญา นี้ แต่ ละ ฝ่าย พึง กระทำ การ เหล่า
 นี้ ใน อาณา เขต ของ อีก ฝ่าย หนึ่ง ได้ คือ ดูถือ เอา และ ครอบ ครอง
 และ โอน ต่อ ไป โดย ทาง ดับ สมบัติ, ทาง พันิชกรรม, ทาง ให้ ฤทาง
 ใด ๆ อื่น ซึ่ง บันดา เจ้า ของ และ ของ ส่วน ตัว และ สัจหริมทรัพย์
 ทุก ๆ ชนิด.

ข้อ ๔.

คน ใน บังคับ ของ อัครราชที่ แห่ง สัญญา นี้ แต่ ละ ฝ่าย จะ ต้อง ได้
 เสวย เสรีภาพ บริบูรณ์ ตลอด ทั่ว อาณา เขต ของ อีก ฝ่าย หนึ่ง ใน การ
 ถือ ดำรง ได้ ตาม ชอบ ใจ ตน และ หาก ว่า อนุวัต ตาม กฎหมาย และ
 กฎ และ ข้อ บังคับ ของ บ้าน เมือง ไซร์ พึง กระทำ การ เหล่า นี้ ได้ คือ
 สร้าง และ บำรุง โรง นมัสการ และ ปฏิบัติ พิธี กรรม ในทาง นมัสการ ตาม
 หน้าที่ ที่ ตน นับถือ จะ เป็นการกระทำเฉพาะ บุคคล ฤ เปน การ ดำรง
 ก็ ตาม และ สร้าง และ บำรุง สุสาน ไว้ ตาม ดำรง ประเพณี ของ ตน กับ
 ทั้ง ตั้ง สถาน การ ศึกษา, สถาน การ ดำรง, สถาน การ ทาน ฤ ศัด และ
 โรง พยาบาล.

ข้อ ๕.

คน ใน บังคับ ของ อัครราชที่ แห่ง สัญญา นี้ แต่ ละ ฝ่าย จะ ไม่ ต้อง

ถูกบังคับ ใน อาณา เขต ของ อีก ฝ่าย หนึ่ง ให้ เสีย ค่า ภาษี ศุภกากร ฤๅ
ค่า ภาระ ฤๅ ภาษี อากร อย่าง ไต ๆ ฤๅ ประเภท ไต ๆ นอก จาก ฤๅ ยิง
กว่า ที่ เรียก เก็บ อยู่ ฤๅ จะ ได้ เรียก เก็บ ค่อ ไป จาก คน ใน บังคับ พันเมือง
ฤๅ จาก คน ใน บังคับ ฤๅ พดเมือง ของ ชาติ ที่ โปรด ให้ ได้ ประโยชน์
อย่าง ยิง.

ข้อ ๖.

คน ใน บังคับ ของ อัครภาคี แห่ง ดัณฎา นี แต่ ละ ฝ่าย จะ ต้อง ได้
รับ ความ ยกเว้น ใน อาณา เขต ของ อีก ฝ่าย หนึ่ง จาก บันดา การ เกน เปน
ทหาร ทุก อย่าง ใน ทาง บก ฤๅ ทาง ทะเด ไม่ว่า ใน กอง ทหาร ประจำ
การ สำมัญ ฤๅ ใน กอง ทหาร รักษา การ ประจำ ชาติ ฤๅ ใน เหล่า ทหาร
มิตีเชี่ย และ จะ ต้อง ได้ รับ ความ ยก เว้น จาก การ เกน อุดหนุน ราชการ
ทหาร ฤๅ การ เกน ให้ ทำงาร กรรมกร ใน ทาง ทหาร ทุก ประการ, หาก
ว่า จะ ต้อง เสีย ก็ เสีย ฉะเพาะ แต่ ค่า ภาระ ที่ บังคับ เรียก เก็บ เพราะ เหตุ
ที่ เปน ผู้ ครอบ ครอบ ฤๅ ผู้ เช้า อัดัง หาริมทรพยั เท่านั้น และ จะ ต้อง บังคับ
ก็ บังคับ ฉะเพาะ สำหรับ บันดา การ เกน ให้ ทำงาร กรรมกร ใน ทาง ทหาร
และ บันดา การ เกน อุดหนุน ราชการ ทหาร ซึ่ง เรียก เกน จาก คน ใน บังคับ
พัน เมือง ทง มวล โดย เท่า เทียม ทว หน้า กัน เพราะ เหตุ ที่ เปน เจ้า ของ
ฤๅ เปน ผู้ ครอบ ครอบ ฤๅ เปน ผู้ เช้า อัดัง หาริมทรพยั เท่านั้น.

คน เหล่า นี้ จะ ต้อง ไม่ ถูก บังคับ ให้ เสีย ค่า ภาษี อากร ไต ๆ อัน
บังคับ ให้ เสีย ต่าง การ เกน ตัว เปน ทหาร และ จะ ต้อง ได้ รับ ความ ยกเว้น
จาก บันดา การ กุ ยัม ที่ เปน การ บังคับ และ บันดา การ ออกเงิน พด พิเศษ
ซึ่ง จัก เรียก เกน เอา ใน เวตา สังคราม.

ข้อ ๗.

บันดาเคหะสถาน, คลังสินค้า, โรงงาน หัตถกรรม, ร้าน และ บันดาสถาน ที่ อันสร้าง ขึ้น อย่างอื่น ๆ ของ คน ใน บังคับ ของ อัครภาคี แห่ง สัญญา นี้ แต่ ฉายา ที่ อยู่ใน อาณาเขต ของ อีกฝ่าย หนึ่ง รวม ทั้ง บันดาสถาน ที่ ต่าง ๆ ซึ่ง เกี่ยวเนื่อง และ ซึ่ง ใช้ สำหรับ เปน ที่ อาศัย ฤๅ สำหรับ การ ค้าขาย ฤๅ สำหรับ อุตสาหกรรมการ นั้น จะ ต้อง ได้รับความ ยกเว้น จาก การ ตรวจ และ ค้น และ จาก การ สอบดู ฤๅตรวจ คุม ฤๅ เอกสาร ฤๅ บัญชี ซึ่ง มี อยู่ใน นั้น เว้น ไว้ แต่ จะ กระทำ ตาม ข้อ ไซย และ ตาม รูประเบียบ การ ที่ มี บัญญัติ ไว้ ใน กฎหมาย และ กฎ และ ข้อบังคับ อัน พึง ใช้ แก่ คน ใน บังคับ พื้นที่ เมือง.

ข้อ ๘.

ภายใน อาณาเขต ของ อัครภาคี แห่ง สัญญา นี้ ฝ่ายใด ฝ่าย หนึ่ง นั้น คน ใน บังคับ ของ อัครภาคี อีก ฝ่าย หนึ่ง พึง กระทำ การ ดัง ต่อไป นี้ ได้ โดย มี กำหนด อย่าง เดียว กัน กับ คน ใน บังคับ พื้นที่ เมือง และ โดย ปฏิบัติ ตาม บทบัญญัติ แห่ง ข้อ ๓ ของ หนังสือ สัญญา ฉบับ นี้ และ ปฏิบัติ ภายใน ข้อ ไซย อัน มี กำหนด ไว้ ใน กฎหมาย และ กฎ และ ข้อ บังคับ ของ ประเทศ พื้นที่ นั้น คือ ดำเนิน กิจการ ต่าง ๆ ทุก อย่าง, ทั้ง การ อุตสาหกรรมการ, เปิด โรงงาน, ทำการ ตรวจหาแร่ และ การ บ่อ แร่ และ ทำการ เกษตรกรรม และการ ไร่ ไม้ และ ใน การต่าง ๆ เหล่านี้ คน เหล่านี้ จะ ต้อง ได้รับความ ปฏิบัติ อย่าง ที่ ได้ แก่ ชาติ ที่ โปรด ให้ ได้ ประโยชน์ อย่าง ยิ่ง แต่ เปน ที่ เข้าใจ กัน ว่า ความ ใน ข้อ นี้ จะ คือ ความ

ให้ เบน ไป โดย นัย ที่ จะ ลด หย่อน ความ อิศรัภาพ อัน หนึ่งคือ สัญญา ฉบับนี้ ประสงค์ ให้ แก่ กรุงสยาม ในเรื่อง การ ด้รพากร และ เรื่อง อำนาจ คัด นั้น หา ได้ ไม้.

ข้อ ๘.

คน ใน บังคับ ของ อิศรัภาคี้ แห่ง สัญญา นี้ แต่ ละ ฝ่าย จะ ต้อง มี เสรีภาพ ที่ จะ เข้า ไป ยัง บันดา คัด ยุติธรรม ของ อีก ฝ่าย หนึ่ง เพื่อ เรียก ร้อง และ บ้อง กัน สิทธิ ของ คน และ จะ ต้อง มี เสรีภาพ เท่าเทียม กับ คน ใน บังคับ พัน เมือง และ กับ คน ใน บังคับ ฤ พุดเมือง ของ ชาติ ที่ โปรด ให้ ได้ ประโยชน์ อย่าง ยิ่ง ใน อัน จะ เลือก และ ใช้ ผู้ รั กฏหมาย และ ทนายความ และ ผู้ แทน ให้ ทำการ เรียก ร้อง และ บ้องกัน สิทธิ ของคน ค่อ หน้า คัด นั้น ๆ และ เนื่อง ใน การ ที่ คน ใน บังคับ ของ อิศรัภาคี้ แห่ง สัญญา นี้ แต่ ละ ฝ่าย จะ เข้า ไป ยัง คัด ของ อีก ฝ่าย หนึ่ง ดัง เช่น ว่า นั้น จะ ต้อง ไม่ ไซ้ ข้อ ไซ้ ฤ ความ บังคับ อย่าง ไต ๆ แก่ คน เหล่า นั้น ซึ่ง มิ ได้ ไซ้ แก่ คน ใน บังคับ พัน เมือง ฤ แก่ คน ใน บังคับ ฤ พุดเมือง ของ ชาติ ที่ โปรด ให้ ได้ ประโยชน์ อย่าง ยิ่ง.

ข้อ ๑๐.

บันดา บริษัท และ ส้มาคมที่ทำการ ค้าขาย; การ อุตสาหะกรรม และ การ เงิน (รวม ทั้ง บริษัท รับ ประกัน ชีวิต และ ดำรงณ สภา ทำการ รับ ประกัน ชีวิต) ที่ มี ภูมิตำเนา อยู่ใน อาณาเขต ของ อิศรัภาคี้ แห่ง สัญญา นี้ ฝ่าย หนึ่ง และ ได้ ตั้ง ขึ้น ใน นั้น โดย สัมบูรณ์ ตาม กฎหมาย ซึ่ง มี อยู่ นั้น เมื่อ ได้ ปฏิบัติ ถูก ต้อง ตาม รูป ระเบียบ การ ทุก อย่าง

ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ ใช้ อยู่ใน นั้น และ หาก ต้องอยู่ในบังคับแห่ง ข้อ ชัด คั้น อัน กำหนด ไว้ ใน กฎหมาย เหล่านั้น ด้วย ไซ้ จะ ต้อง เป็น อัน รับ นับถือ ว่า มีความ ตั้ง อยู่ โดย ชอบ ด้วย กฎหมาย ภายใน อาณาเขต ของ อีก ฝ่าย หนึ่ง และ บริษัท และ สหสมาคม เหล่า นั้น ทั้ง สำนึก และ สำนึก ตัว แทน ฟัง คำ เนิร กิจ การ และ สิทธิ ต่าง ๆ ของ คน ได้ ใน นั้น และ จะ ต้อง เข้า ไป ยัง บันดา ศาล ยุติธรรม เพื่อ เรียก ร้อง ฎา บัง กัน สิทธิ ของ คน ได้ ด้วย เสรีภาพ และ โดย นับพด้น.

ใน กรณี ทุก อย่าง บริษัท และ สหสมาคม ที่ กล่าว มา แล้ว จะ ต้อง ได้รับ ใน อาณา เขต ของ อีก ฝ่าย หนึ่ง ซึ่ง สิทธิ อย่าง เดียว กัน กับ ที่ ได้ ประสาท ให้ ฎา จะ ได้ ประสาท ให้ ต่อ ไป แก่ บริษัท และ สหสมาคม เช่น เดียว กัน ของ ประเทศ ใด ๆ อื่น.

เพื่อ ดำเนิน กิจ การ พาณิชย ฎา อุตสาหกรรม ใน อาณาเขต ของ อีก ฝ่าย หนึ่ง นั้น บริษัท และ สหสมาคม ที่ กล่าว มา แล้ว จะ ไม่ ต้อง ถูก บังคับ ให้ เสีย เสีย สำนึก ฎา ศาล กากร ฎา ภาษี อากร อย่าง ใด ๆ นอก จาก ฎา ยิ่ง กว่า ที่ ได้ เรียก เก็บ อยู่ ฎา จะ ได้ เรียก เก็บ ต่อ ไป จาก บันดา บริษัท ฎา สหสมาคม เช่น เดียว กัน ของ ซาคี พน เมือง ฎา ของ ซาคี ที่ โปรด ให้ ได้ ประโยชน์ อย่าง ยิ่ง.

ข้อ ๓๓.

อัครภาคี แห่ง สัญญา นี้ ตกตง กัน ว่า จะ ไม่ กระทำ ความ ชัด ขวาง ต่อ การ พาณิชย ซึ่ง กัน และ กัน ใน ระวัง สอง ประเทศ นี้ โดย ให้ มี การ ห้าม ฎา การ จำ กัด การ ส่ง สิ้น คำ ชนิด ใด ๆ เข้า ไป ใน เมือง ฎา

๘
ออกจากเมือง ฤผ่านเมือง เว้นแต่ การห้าม และ การจำกัด ดั้ง ต่อ
ใ^๕ ซึ่ง จะต้อง เป็น อัน พึง ใช้ แก่ ประเทศ ทั้ง หลาย เหมือน กัน ทุก
ประเทศ ฤ ใช้ ณะเพาะ แก่ บันดา ประเทศ ที่ ตก อยู่ใน ลักษณะ การ อย่าง
เดียวกัน คือ.

๑. การห้าม ฤจำกัด เครื่องอาวุธยุทธรภัณฑ์ และยุทธรณ์การต่างๆ.
๒. การ ห้าม ฤจำกัด เพื่อ เหตุ แห่ง ความ ปลอดภัย ของ มหาชน
ฤ เพื่อเหตุ แห่ง การ ตำราณสุข.
๓. การ ห้าม ฤจำกัด สิ่ง ใด ๆ อัน เป็น ของ ผูก ขาด ของ รัฐบาล
อยู่แล้ว ใน เวลานั้น ฤ จะ ได้ เป็น เช่น นั้น ต่อไป ใน ภายหน้า.
๔. การ ห้าม ฤจำกัด เพื่อ บัง กัน ด้ว ฤ พกษา ชาติ ให้
ปราศจาก โรค ฤ แผลงร้าย ฤ กาฝาก ร้าย ต่าง ๆ.
๕. การ ห้าม ฤจำกัด เกี่ยว แก่ สิ่งของ ที่ คด้าย กัน กับ สิ่งของ ใน
บ้าน เมือง หาก ว่า การ บังเกิด ฤ การ ขาย ฤ การ ขน ส่ง สิ่งของ เช่น
ว่า^๕ เป็น อัน ต้อง ห้าม ฤต้อง จำกัด โดย ทำนอง เดียว กัน ตาม กฎ
หม่ ย พน เมือง.

แต่ ทว่า เป็น ที่ เข้าใจ กัน ว่า แต่ ด้ว าย จะ ต้อง มี สิทธิ ในระวาง
ชั่วคราว ซึ่ง มี เหตุการณ์ พิเศษ บังคับ และ ณะเพาะ ช่ว เวลา ที่ จำเป็น โดย
แท้ นั้น ใน อัน จะ ให้ คง มี ฤ ตง การ ห้าม ฤ การ จำกัด พิเศษ สำหรับ
การ นำ สิ่งของ ณะเพาะ บาง อย่าง เข้า มา ใน บ้านเมือง ฤ ออกไป จาก
บ้าน เมือง ถ้า ด้ว ายใด ด้ว ายหนึ่ง จะ ต้อง ใช้ การ ห้าม ฤ การ จำกัด

ขึ้นใหม่ สำหรับการ นำสินค้า เข้า ออก แล้ว เบนอัน ตกตง กันว่า เมื่อ
อีกฝ่าย หนึ่ง ร้อง ขอ มา ก็ จะต้อง พิจารณา หา ทาง เพื่อ จะ ให้ การ
ใช้ ซึ่ง การ ห้าม ฤๅ การ จำกัด นั้น มี ผล ร้าย น้อย ที่สุด แก่ การ ค้าขาย ที่
มี ติตุ ค่อ อยู่ใน ระวัง สอง ประเทศ นั้น.

ข้อ ๑๒.

พระราช อาณาจักร อิตาลี ยอมรับ นับถือ ว่า หลักนิยม แห่งความ
อิศรภาพ ประจำชาติ นั้น จะต้อง ได้ แก่ พระราช อาณาจักร สยาม ใน
การ ทังปวง ซึ่ง เกี่ยว ด้วย พิกัด อัตรา ภาษี สำหรับ ดิน ค้า ขา เข้า และ ขา
ออก, การ คั้น ภาษี ดินค้า ที่ ตั้ง กัดบ ออก ไป นอก แดน, การ ภาษี
ผ่าน แดน และ การ ภาษี อากร และ การ ส่งยล้า อากร อย่าง อื่น ๆ ทังปวง
และ โดยมี ข้อ ไข้อยู่ ว่า จะต้อง ได้ รับ ผล ปฏิบัติ เสมอ เหมือน
กับ ชาติ อื่น ๆ ใน การ เหล่านี้ ไซ้ กรุง อิตาลี ยิน ยอม ที่ จะ ให้ กรุง
สยาม เพิ่ม พิกัด ภาษี ศุ่ดกากร ให้ สูง ขึ้น กว่า ที่ กำหนด ไว้ ใน หนังสือ
สัญญา ซึ่งมี อยู่ใน เวลานั้น แต่ ทว่า มี ข้อ ไข้อยู่ ไป ด้วยว่า บันดา
ชาติ อื่น ๆ ซึ่งมี หลัก ฐาน ที่ จะ เรียก ร้อง เอง ผล ปฏิบัติ พิเศษ ใน ส่วน
พิกัด ภาษี ศุ่ดกากร ใน กรุง สยาม ได้ นั้น จะ ยิน ยอม ให้ เพิ่ม ได้ เช่นนี้
ด้วย เสรี ภาพ และ โดย ไม่ เรียก ร้อง เขา ประโยชน์ ฤๅ เอกสิทธิ เปน การ
ทดแทน อย่างใด เลย.

ข้อ ๑๓.

ใน ส่วน การ ให้ สัญญา ขอบ รับ เสีย ค่า ภาษี, และ การ เรียก เก็บ
ภาษี ขาเข้า และ ขาออก (รวม ทั้ง ภาษี เสริม และ ส่วน คุณ ภาษี และ

การเพิ่มภาษี ซึ่งอาศัย ฤๅจะได้ อาศัยภาษี ขาเข้า ขาออกนั้นๆ เป็นหลัก)
 และการ ภาษี ผ่าน แคน, การ ส่ง ดินค้า กลับ ออก ไป นอก แคน, การ
 วางหลักทรัพย์สิน, พิธีการศุลกากร และ การขนสินค้า ถ้ายเรืออื่น อัครภาค
 แห่ง สัญญา นี้ แต่ ละ ฝ่าย ยิน ยอม ว่า จะ ประสงค์ สิทธิ, เอกสิทธิ
 และความ คู่ มั่น กัน ให้ แก่ อีก ฝ่าย หนึ่ง อย่าง เดียว กันกับที่ ได้ ประสงค์
 ให้ อยู่ แล้ว ฤๅ จะ ได้ ประสงค์ ให้ ต่อ ไป แก่ ประเทศ อื่น ๆ.

ตาม หลัก การ อัน นี้ บันดา ดิน ค้า ที่ ได้ บังเกิด ขึ้น ฤๅ ทำ ขึ้น ใน
 กรุง สยาม และ นำ เข้า ไป ใน กรุง อิตาเลีย และ บันดา ดิน ค้า ที่ ได้ บังเกิด
 ขึ้น ฤๅ ทำ ขึ้น ใน กรุง อิตาเลีย และ นำ เข้า ไป ใน กรุง สยาม สำหรับ เพื่อ
 บริโภค ฤๅ เพื่อ เก็บ ไว้ ฤๅ เพื่อ ส่ง กลับ ออก ไป นอก แคน ฤๅ เพื่อ
 ผ่าน แคน ก็ ตี จะ ต้อง ได้ รับ ผล ปฏิบัติ เหมือน กัน และ จะ ต้อง เสีย
 ภาษี ศุลกากร ไม่ สูง กว่า ฤๅ นอก ไป กว่า ที่ เรียก เก็บ จาก ดิน ค้า ที่ มี
 กำเนิด มา จาก ชาติ ที่ โปรด ให้ ได้ ประโยชน์ อย่าง ยิ่ง.

แต่ ทว่า เป็น ที่ เข้า ใจ กัน ว่า หลัก การ ที่ วาง ไว้ ใน สอง วรรค
 ข้าง คุนั้น นั้น จะ ใช้ บังคับ สำหรับ ประโยชน์ ที่ โปรด ให้ เป็น พิเศษ ซึ่ง
 ได้ ประสงค์ ให้ ฤๅ จะ ได้ ประสงค์ ให้ แก่ รัฐ ที่ โทด เคียง เพื่อ ความ
 สดวก แห่ง การ ค้าขาย ตาม ชาย แคน นั้น ไม่ ได้.

อนึ่ง เป็น ที่ เข้า ใจ กัน อีก ด้วย ว่า บทบัญญัติ ใน สัญญา ข้อ นี้ ที่
 เกี่ยว แก่ พิภค อัคราภาษี ขาเข้า และ ขา ออก และ ส่วน คุณ ภาษี และการ
 เพิ่ม ภาษี สำหรับ ภาษี ขา เข้า ขา ออก นั้น ๆ เป็นอันไม่ ใช้ บังคับ สำหรับ

ใน ราชอาณาจักร ของ อัครราชที่ แห่ง สันญาน ทั้งสอง ฝ่าย จะต้อง มี เสรีภาพ บริบูรณ์ ทุก ประการ ใน การ เติร เรือ ไป มา ถึง กัน และ กัน คนใน บังคับ ของ อัครราชที่ แห่ง สันญาน แต่ ตะฝ่าย พร้อม ทั้ง เรือ และ สิ้นค้า บนทุก เรือ ของ คน จะต้อง มี เสรีภาพ บริบูรณ์ ที่ จะ ไป ยัง ทำ เติร ที่ และ ทำ ใน อาณาเขต ของ อีก ฝ่าย หนึ่ง ได้ โดยมี กำหนด อย่าง เดียว กัน กับ คน ใน บังคับ พนเมือง ฤ กับ คน ใน บังคับ ฤ พดเมือง ของ ชาติ ที่ โปรด ให้ ได้ ประโยชน์ อย่าง ยิ่ง แต่ หาก ต้อง อนุวัต ตาม กฎหมาย ของ บ้าน เมือง ที่ ไป นั้น เสมอ.

~~เรือ~~ ~~ค้า~~ ~~ขาย~~ ~~ที่~~ ~~ชัก~~ ~~ธง~~ ~~ของ~~ ~~อัครราชที่~~ ~~แห่ง~~ ~~สันญาน~~ ~~แต่~~ ~~ตะ~~ ~~ฝ่าย~~ ~~ทั้ง~~ ~~ถูก~~ ~~เรือ~~ ~~และ~~ ~~คน~~ ~~โดย~~ ~~สาร~~ ~~และ~~ ~~สิ้น~~ ~~ค้า~~ ~~ที่~~ ~~บน~~ ~~ทุก~~ ~~เรือ~~ ~~นั้น~~ ~~เมื่อ~~ ~~ได้~~ ~~มา~~ ~~ถึง~~ ~~อาณาเขต~~ ~~ของ~~ ~~อีก~~ ~~ฝ่าย~~ ~~หนึ่ง~~ ~~ไม่ว่า~~ ~~เรือ~~ ~~นั้น~~ ~~จะ~~ ~~ตรง~~ ~~มา~~ ~~จาก~~ ~~ประเทศ~~ ~~ของ~~ ~~คน~~ ~~ฤ~~ ~~มา~~ ~~จาก~~ ~~ประเทศ~~ ~~ใด~~ ~~ๆ~~ ~~อื่น~~ ~~และ~~ ~~ไม่ว่า~~ ~~คน~~ ~~โดย~~ ~~สาร~~ ~~ฤ~~ ~~สิ้น~~ ~~ค้า~~ ~~ที่~~ ~~บน~~ ~~ทุก~~ ~~เรือ~~ ~~นั้น~~ ~~จะ~~ ~~มา~~ ~~จาก~~ ~~ท่า~~ ~~เด~~ ~~ถิ่น~~ ~~ที่~~ ~~ใด~~ ~~และ~~ ~~จะ~~ ~~ไป~~ ~~ยัง~~ ~~ที่~~ ~~ใด~~ ~~ก็~~ ~~ตาม~~ ~~จะต้อง~~ ~~ได้~~ ~~รับ~~ ~~สิทธิ~~, ~~เอก~~ ~~สิทธิ~~, ~~เสรี~~ ~~ภาพ~~, ~~ประโยชน์~~ ~~ที่~~ ~~โปรด~~ ~~ให้~~, ~~ความ~~ ~~คุ้ม~~ ~~กัน~~ ~~และ~~ ~~ความ~~ ~~ยก~~ ~~เว้น~~ ~~ต่าง~~ ~~ๆ~~ ~~อย่าง~~ ~~เดียว~~ ~~กัน~~ ~~กับ~~ ~~ที่~~ ~~ได้~~ ~~แก่~~ ~~เรือ~~ ~~ของ~~ ~~ชาติ~~ ~~พน~~ ~~เมือง~~ ~~พร้อม~~ ~~ทั้ง~~ ~~ถูก~~ ~~เรือ~~ ~~และ~~ ~~คน~~ ~~โดย~~ ~~สาร~~ ~~และ~~ ~~สิ้น~~ ~~ค้า~~ ~~ที่~~ ~~บน~~ ~~ทุก~~ ~~ใน~~ ~~เรือ~~ ~~นั้น~~ ~~ๆ~~ ~~ฤ~~ ~~แก่~~ ~~เรือ~~ ~~ของ~~ ~~ชาติ~~ ~~ที่~~ ~~โปรด~~ ~~ให้~~ ~~ได้~~ ~~ประโยชน์~~ ~~อย่าง~~ ~~ยิ่ง~~ ~~นั้น~~.

อนึ่ง คนใน บังคับ ของ อัครราชที่ แห่ง สันญาน แต่ ตะฝ่าย จะต้อง ได้ รับความ ปฏิบัติ อย่าง เดียว กัน กับ ที่ว่า นี้ ใน การ ที่ คน จะ โดยสาร และ ขนส่ง เข้า ของ และ สิ้นค้า ของ คน โดย ทาง รถไฟ ด้วย เหมือน กัน.

ข้อ ๑๖.

ในการทิ้งปวงที่เกี่ยวแก่เรือค้าขายมาถึง ฤกษ์พักอยู่, ฤกษ์
ออกไป, ฤกษ์ขึ้นสินค้าลงเรือ ฤกษ์ขึ้นจากเรือในเมืองท่า, ฤกษ์ท่า,
ฤกษ์อยู่, ฤกษ์ทอน้ำ ฤกษ์อ่าวของอัครภาคีแห่งสัญญาทั้งสองฝ่าย
นั้น บนคาเอกลีทซ์และความสดวกทั้งหลาย ซึ่งอัครภาคีฝ่ายหนึ่งพึง
ประสาทให้แก่เรือของชาติพื้นเมือง ฤกษ์แก่เรือของประเทศอื่นไซ้
จะต้องให้แก่เรือของอีกฝ่ายหนึ่งนั้นด้วยเหมือนกัน.

ข้อ ๑๗.

ไม่ให้เก็บภาษีค่าระวางเรือ, ค่าท่า, ผ่านแดนทางน้ำ, ค่า
นำร่อง, ค่าประภาคาร, ค่าด่านบ้องกันโรค ฤกษ์อื่น ๆ ที่คล้าย
ฤกษ์ข้างบนเดียวกัน ไม่ว่าประเภทใด ๆ ฤกษ์โดยนามใด ๆ ซึ่งจะเรียก
เก็บในนาม ฤกษ์เพื่อประโยชน์ของรัฐบาล ฤกษ์ข้าราชการ ฤกษ์บุคคลเอกชน
ฤกษ์องค์คณะ ฤกษ์สถานอย่างใด ๆ ณะเมืองท่าในอาณาเขตของฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่ง จากเรือของอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าแม้การที่เก็บนั้นในกรณี
อย่างเดียวกัน ไม่เรียกเก็บให้เท่าเทียมกัน ฤกษ์ไม่เรียกเก็บโดย
ลักษณะอย่างเดียวกัน จากเรือของชาติพื้นเมืองทั่วไป ฤกษ์จากเรือ
ของชาติที่โปรดให้ได้ประโยชน์อย่างยิ่ง การปฏิบัติเสมอกัน
เช่นนั้น จะต้องเป็นอันถ้อยที่ถ้อยใช้ได้แก่บนคาเรือของทั้งสองฝ่าย
ไม่ว่าเรือนั้นจะมาจากเมืองท่า ฤกษ์ท่าใดถิ่นที่แห่งใด ฤกษ์จะไปยัง
ท่าใดถิ่นที่แห่งใด.

ข้อ ๑๘.

~~เรือ~~ ฤกษ์อิตาเลียม และเรือสยามพึงออกจากเมืองท่าของอัครภาคีแห่ง

๒. การให้ ความ เกื้อหนุน แก่ พาณิชย หน้ว ของชาติ พ้นเมือง ซึ่ง
ได้ ใ้ช้ ใน เวตาน ฎา จะ ได้ ให้ ต่อไป ข้าง หน้ว.

๓. การ จั้บ สั้คค์ หน้ว ใน หน้ว หน้ว ของ อั้ครภาคั้ แห่ง สั้ญญา หน้ว และ
การ คู้วเนิร อุปการ ทาง ทะเด ใน เมือง ท้า, ใน อ้าว และ ตาม ผัง ทะเด
อุปการ ทาง ทะเด หน้ว ครอบ ถึง การ จู้งเรือ, การ ช้วยเหต้อ และ ช้วยกั้
ช้วิต และ เรือ และ สั้น ค้า เรือ.

ข้อ ๒๐.

ถ้า เรือรบ ฎา เรือ ค้าขาย ดำโด ของ อั้ครภาคั้ แห่ง สั้ญญา หน้ว ฝ่ายใด
ฝ่าย หน้ว ได้ เกย ติด คั้ ฎา อับปาง ลง ใน หน้ว หน้ว ฎา อ้าว ถ้าบัง ของ
รัฐ อิก ฝ่าย หน้ว ค้ว เรือ และ คน โดยส้าร และ สั้นค้ำที่ บั้นทุก ใน เรือ
หน้ว จะ ต้อง ได้ รับ ประโยชน์ ที่ โปรค ให้ และ ความ คู้ม กั้น ต่าง ๆ อย่าง
เดี่ยวก กั้น กั้บ ที่ กฎหมาย และ ขอบังคั้บ ของ รัฐ ฝ่าย หน้ว ฎา ที่ อนุ สั้ญญา
ของ ฝ่าย หน้ว พั้ง ประด้าท ใน กรณั้ เช่น เดี่ยวก กั้น ให้ แก่ เรือ ของ ชาติ พ้น
เมือง ฎา ของ ชาติ ที่ โปรค ให้ ได้ ประโยชน์ อย่าง ยั้ง นายเรือ และ ลูก
เรือ จะ ต้อง ได้ รับ ความ อุปการ และ ช้วยเหต้อ เท่า ที่ จะ พั้งได้ แก่ คน ใน
บังคั้บ พ้น เมือง ฎา แก่ คน ใน บังคั้บ ฎา พดเมือง ของ ชาติ ที่ โปรค ให้
ได้ ประโยชน์ อย่าง ยั้ง ส่วน สั้นค้ำที่ กู้มาได้ จาก เรือ ค้าขาย ฎา เรือ
รบ ของ อั้ครภาคั้ แห่ง สั้ญญา หน้ว ฝ่าย หน้ว ซึ่ง ได้ เกย ติด คั้ ฎา อับปาง หน้ว
จะ ต้อง ไม่ ถูก บังคั้บ ให้ เสี่ย ภาษั้ สู้จกกร ใน อาณาเขต ของ อั้ครภาคั้
แห่ง สั้ญญา อิก ฝ่าย หน้ว เว้น ไว้ แต่ จะ ได้ เบิกด้าน เขาออก จำหน้วย
บริโภาค ใน รัฐ ฝ่าย หน้ว.

ข้อ ๒๑.

อันว่า สัญชาติ ของ เรือ นั้น จะ ต้อง กำหนดตาม กฎหมาย ของบ้าน เมือง แห่ง เรือ นั้น ด้วย เอกสาร และ หนังสือ สำคัญ ซึ่ง เจ้าหน้าที่ ผู้ ทรง อำนาจ ได้ ออก ให้ และมี อยู่ใน เรือ นั้น และ นอกจาก เมื่อ ต้อง ขาย เรือ ตาม คำสั่ง ของศาล แล้ว เรือ ของ อัครภาค แห่ง สัญญา นี้ จะ เปลี่ยน สัญชาติไม่ได้ เว้น ไว้ แต่ ผู้ขาย จะ ได้รับ ใบอนุญาตโอนตรง เบน อัน ถูก ต้อง ก่อน แล้ว โดย เจ้าหน้าที่ ผู้ ทรง อำนาจ ของ รัฐ เจ้า ดังกิด แห่ง เรือ นั้น ได้ ออก ให้.

ข้อ ๒๒.

เรือ รบ ของ อัครภาค แห่ง สัญญา นี้ แต่ ละฝ่าย พึง เข้า ไป และพัก อยู่ และ กระทำ การ ซ่อมแซม ได้ ใน บ้านดา เมือง ท่า และ ท่าเตี้อื่น ๆ ของ อีกฝ่าย หนึ่ง ที่ ยอม ให้ เรือ ของ ชาติ ใด ๆ อื่น เข้า ไป ได้ และ ใน ที่ นน ๆ เรือรบ เหล่านี้ จะต้อง อยู่ ใต้ อำนาจ ขอบบังคับ และ ได้รับผล แห่ง เกียรติยศ และ ประโยชน์ และ เอกสิทธิ์ และ ความ ยกเว้น ต่าง ๆ อย่าง เดียว กับ ที่ ได้ ประสงค์ ให้ ฤฯ จะ ได้ ประสงค์ ให้ ต่อไป แก่ เรือรบ ของ ชาติ ใ้ ๆ อื่น.

ข้อ ๒๓.

อัครภาค แห่ง สัญญา นี้ แต่ ละฝ่าย จะต้อง มี สิทธิ ที่ จะ ตงกงสุล เยเนอราล, กงสุล, รอง กงสุล และ พนักงาน กงสุล ณะ เมือง และ เมือง ท่า ของ อีกฝ่ายหนึ่งได้ ทุกแห่ง ตาม ที่ เห็นว่าจะเป็น ประโยชน์ แต่ ทะว่า อัครภาค หนึ่ง สองฝ่าย ส่งวนไว้ ซึ่ง สิทธิ ที่ จะ กำหนด บางตำบลให้ เป็นอัน

ยกเว้นจากการใช้บทบัญญัติในข้อนี้ หากว่า การที่ ยก เว้น นั้น
เป็น อัน ใช้ บังคับ บันดา ประเทศ อื่น ๆ ทั่ว ทุก ประเทศ ด้วย เหมือน กัน.

อนึ่ง เปน ที่ เข้า ใจ กัน ว่า กงสุล เยเนอราล, กงสุล, รอง กงสุล
และ พนักงาน กงสุล เช่น ว่า นี้ จะ เข้า ทำการ ตาม ตำแหน่ง ไม่ได้ จนกว่า
จะ ได้ รับ อนุมัติ จาก รัฐบาล ของ ประเทศ ที่ คน ไป ประจำ อยู่ นั้น และ
รัฐบาล ของ ประเทศ นั้น จะ ต้อง ออก อนุมัติบัตร อำนวย ความ มั่นคง
ให้ เจ้าพนักงาน ทงหลาย น ปฏิบัติการ ตาม หน้าที่ ของคนได้ ด้วย เสรีภาพ
ทงน ให้ ออกให้ โดยไม่ชักช้า และไม่เรียกร้อง ค่าธรรมเนียม อย่างใดเลย.

เจ้าพนักงาน เหล่านี้ จะ ต้อง ปฏิบัติการ ตาม อำนาจ และ หน้าที่ ได้
ทุก ประการ และ จะ ต้อง ได้ รับ ผล แห่ง เกียรติยศ, เอกสิทธิ์, ความ
ยกเว้น และความคุ้มครองทุกอย่าง ซึ่งกฎหมายระวางประเทศยอมประสาทให้
ถ้า ซึ่ง รัฐบาล ที่ ว่า นั้น จะ ได้ ประสาท ให้ แก่ เจ้าพนักงาน กงสุล ของชาติ
ที่ โปรด ให้ ได้ ประโยชน์ อย่าง ยิ่ง.

ข้อ ๒๔.

ถ้า เมื่อ ถึง แก่ ความ ตาย ดัง แล้ว คนใน บังคับ อิตาเลีย ทั้งทศพัย
สิ้น ใจ ใน กรุงสยาม ถ้า คน ใน บังคับ สยาม ทั้ง ทศพัย สิ้น ใจ ใน กรุง
อิตาเลีย ถ้า และ ผู้ที่ มี สิทธิ ที่ จะ ได้ รับมรดกนั้น ไม่มี ตัว ปราบกฏ กัด
ถ้า ไม่ อยู่ ถ้า เปน ผู้ไร้ ความ สามารถ ตามกฏหมาย และ ไม่ มี ผู้แทน
ตัว มา ได้ เจ้าพนักงาน กงสุล ผู้มี หน้าที่ เกี่ยว ของ จะ ต้อง มี สิทธิ
ที่ จะ ร้อง ขอให้ ประทับตรา ทง ให้ ปลดตรา ประจำ บันดา สังกหามทศพัย
และ เข้า ของ และ เอกสาร ของ ผู้ตาย นั้น ได้ และ พึง กระทำ การชำระ

บัญญัติ มรดก ด้วยตนเอง ฤๅ ตั้ง ผู้จัดการ ให้ กระทำ การ นั้น ได้ ใน
 การที่ ใด ใด อย่าง ที่ เกิด มีการ คัดค้าน กัน ขึ้น ด้วย ประการ ใด ๆ ก็ดี การ
 ที่ คัด ค้าน กัน นั้น จะ ต้อง ให้ ศาล อัน ทรง อำนาจ แห่ง ประเทศ ที่ ทรพย์
 ดิน ตก อยู่ นั้น พิจารณา คัด คั้น หนึ่ง การ ที่ เจ้า พนักงาน กงสุต เข้า
 เกี่ยว ของ เช่นนี้ จะ อนุมัติ ให้ ทำ ต่อ ไป อีก ไม่ ได้ ใน เมื่อ ปรากฏ
 ว่า ไม่มี ผู้ใด ที่ เป็นคน ชาติ ของ เจ้าพนักงาน กงสุต นั้น มี สิทธิ ที่ จะ ได้
 รับ มรดก นั้น.

เมื่อ คน ใน บังคับ ของ อัครราช แห่ง สันนิบาต นี้ ฝ่าย ใด ฝ่าย หนึ่ง
 ซึ่ง ไม่ อยู่ ฤๅ เป็นผู้ ไร้ ความ สามารถ ตาม กฎหมาย และ ไม่มี ผู้แทน
 ตัว มา นั้น มี ประโยชน์ เกี่ยว ของ ใน มรดก ที่ ยัง ไม่ ได้ ตก ลง กัน ใน
 อาณาเขต ของ อีก ฝ่าย หนึ่ง ไซ้ร ถ้า หาก ว่า ผู้ตาย มิ ได้ เป็น คนชาติ
 ของ เจ้าพนักงาน กงสุต นั้น ฤๅ เจ้าพนักงาน กงสุต ผู้มี หน้าที่ เกี่ยวของ
 มี อำนาจ ที่ จะ ร้อง ขอ ให้ ประทับตรา ประจำ บ้านตา สังกหามิทรพย์ และ
 เจ้า ของ และ เอกสาร ของ ผู้ตาย และ ที่ จะ ไป ช่วย ทำ บัญชี ทรพย์ ดิน
 และ ที่ จะ เป็น ขุนระให้ เจ้าหน้าต ฝ่าย ทองที่ ผู้ทรง อำนาจ นั้น ตั้ง ผู้จัดการ
 มรดก ผู้จัดการ มรดก นั้น จะ ต้อง เต็มจาก รายงาน ที่ เจ้าพนักงาน กงสุต
 นั้น ฤๅ จัก เสนอ ใน จำพวก บุคคล ซึ่ง กฎหมาย ฤๅ ขนบ ขรรมนิยม
 กำหนด สรร หนึ่ง เจ้าพนักงาน กงสุต นั้น ฤๅ จะ ต้อง มี สิทธิ ที่ จะ ร้อง
 ขอ ให้ ผู้จัดการ มรดก นั้น แจง บันทึบ ข้อความ ที่ เกี่ยวของ แก่ การ จัดการ
 มรดก นั้น ให้ ทราบ ได้ ทุก ประการ การ ที่ เจ้าพนักงาน กงสุต เข้า เกี่ยว
 ของ นี้ จะ ยอม ให้ ทำ ต่อ ไป อีก ไม่ ได้ ใน เมื่อ บันทึบ ผู้ซึ่ง มี สิทธิ ที่

จะ ได้รับ มรดก ซึ่ง เป็น คน ชาติ เดียว กับ เจ้า พนักงาน กงสุต นั้น ได้ มา
อยู่ ฤๅ ได้ มี ผู้ แทน ตัว มา อยู่ แล้ว.

เมื่อ คน ใน บังคับ ของ อัครราชฯ แห่ง สันนิบาต นี้ ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง
มี ประโยชน์ เกี่ยวข้องใน มรดก ของ คนในบังคับ ของประเทศอื่น ที่มี ได้
เป็น อัครราชฯ แห่ง สันนิบาต นี้ ไซ้ บท สันนิบาต ในวรรค ก่อน นี้ จะต้อง
ไม่ เยียดเบียน สิทธิ ซึ่ง รัฐบาล ในท้องถิ่น จัก ได้รับรอง ให้ แก่ เจ้าพนักงาน
กงสุต แห่ง รัฐบาล ดังกค ของ ผู้ตาย นั้น ให้ เลื่อม เลี้ยง ไป ได้.

ข้อ ๒๕.

บท สันนิบาต ต่าง ๆ ใน หนังสือ สันนิบาต ฉบับ นี้ จะต้อง ไม่ กระทบ
กระทั่ง ฤๅ แทนที่ ฤๅ เปลี่ยนแปลง แม้ แต่อย่างหนึ่ง อย่างใดเลย ซึ่ง บันดา
กฎหมาย ฤๅ ข้อ บังคับ ฤๅ กฎ ของ อัครราชฯ แห่ง สันนิบาต นี้ ซึ่ง ใช้ อยู่
แล้ว ในเวลานี้ ฤๅ จะได้ บัญญัติ ขึ้น ต่อไป ภายหน้า อัน ว่าด้วยการ
รักษา ความ มั่นคง ของ ชาติ และ ความ สงบ เรียบร้อย ของ มหาชน และ
การ สำนานธุส, การ แปลง ชาติ และ การ อพยพ เข้า มา ใน บ้านเมือง.

ข้อ ๒๖.

ตั้ง แต่ วัน แรก เปลี่ยน สันนิบาต เป็น ต้น ไป จะต้อง ใช้ หนังสือ
สันนิบาต ฉบับ นี้ แทน บันดา หนังสือ สันนิบาต, อนุสันนิบาต และความ ยินยอม
ตกลง ที่ ได้ ทำ กัน ไว้ แต่ก่อน ใน ราว อัครราชฯ แห่ง สันนิบาต นี้ ทั้งสอง
ฝ่าย และ ตั้ง แต่ วันนั้น เป็น ต้น ไป บันดา หนังสือ สันนิบาต และ อนุสันนิบาต
และ ความ ยินยอม ตกลง ซึ่ง มี อยู่ แล้ว แต่ ก่อน ใน ราว อัครราชฯ แห่ง

สัญญา น ทั้งสอง ฝ่าย รวม ทั้ง หนังสือสัญญา ทาง พระราชไมตรี และ
 กษัตริย์ ชาย และ การเคียวเรือ ซึ่ง ลงนาม กัน ณ กรุงลอนดอน เมื่อ วันที่ ๓
 ตุลาคม พ. ศ. ๑๘๖๘ และ ความ ตก ลง ว่า ด้วย การ นำ เข้า มา และ การ
 จำหน่าย สุรา ซึ่ง ลง นาม กัน ณ กรุง โรม เมื่อ วันที่ ๕ กรกฎาคม
 พ. ศ. ๑๘๘๔ และ อนุสัญญา เพิ่ม เติม หนังสือ สัญญา ปี พ. ศ. ๑๘๖๘
 ซึ่ง ลง นาม กัน ณ กรุงปารีส เมื่อ วันที่ ๘ เมษายน พ. ศ. ๑๙๐๕ นั้น ต้อง
 เป็น อัน เด็ก เป็น เครื่องผูกมัด ต่อ กัน.

ข้อ ๒๗.

หนังสือ สัญญา ฉบับ นี้ จะ ต้อง มี ผล เป็น อัน ไร ได้ ตั้ง แต่ วัน แรก
 เปลี่ยน ด้ยกัน ต่อ กัน และ จะ ต้อง เป็นอันไร ได้ อยู่ ชั่ว กำหนด เวลา
 ดิบ ปี นับ ตั้งแต่ วัน นั้น สืบ ไป.

ถ้า อัครราชคฤหา แห่ง สัญญา นี้ ฝ่าย ไต่ ฝ่าย หนึ่ง ไม่ ได้ แจ้ง เจตนา
 ที่ จะ เลิก สัญญา นี้ ตวง หน้า ดิบ สอง เดือน ก่อน สิ้น กำหนด ดิบ ปี ที่ ว่า
 มา แล้ว นั้น สัญญา นี้ จะ ต้อง เป็นอันคง เป็น เครื่องผูกมัด ต่อ กันไป
 จนกว่า จะ สิ้น กำหนด ปี หนึ่ง นับ ตั้งแต่ วันที่ อัครราชคฤหา แห่ง สัญญา นี้
 ฝ่าย ไต่ ฝ่าย หนึ่ง จะ ได้ บอก เลิก สัญญา นี้.

แต่ ทว่า เป็น ที่ เข้า ใจ กัน โดย แน่ ชัด ว่า การ บอก เลิก สัญญา
 เช่น ว่า นี้ จะมี ผล พิษ หนังสือ สัญญา อนุสัญญา ฤ ความ ตก ลง
 ฤ ความ ยิน ยอม อย่าง ใด ๆ ที่ ได้ ยกเลิก เสีย แล้ว โดย หนังสือ สัญญา
 ฉบับ นี้ ให้ เป็นอัน กัดบ ไร ได้ อีก นั้น ไม่ ได้ เลย.

ข้อ ๒๗.

หนังสือสัญญาฉบับนี้ จะต้องได้รับสัตยาบัน และสัตยาบันทั้งสองฝ่ายนั้น จะต้องแลกเปลี่ยนกัน ณ กรุงโรม ฤๅ กรุงเทพร โดยเร็วที่สุดที่จะพึงเป็นไปได้.

หนังสือสัญญาฉบับนี้ ได้ทำไว้ เป็นภาษาอังกฤษ และภาษาอิตาเลี่ยนทั้งสองภาษามี ความหมาย อย่างเดียวกัน และ เชนอัน ยินยอม ค่อกันในที่นี้ว่า ถ้า แม้ ข้อพิพาท เกิดขึ้น ในเรื่อง ความหมาย ในหนังสือสัญญานี้ อย่างใด ๆ จะต้องวินิจฉัย ความหมาย และ ความมุ่งหมาย ในหนังสือสัญญานี้ ด้วยบทสัญญาฉบับภาษาอังกฤษ.

๘ เพื่อ เป็นพยาน แก่ การนี้ ผู้มีอำนาจ เต็ม แต่ ติงนาม และ ประทับ ครา ไว้ ใน หนังสือ สัญญา นี้ เป็น สำคัญ.

ทำ คู่กัน เป็น สอง ฉบับ ณกรุงโรม เมื่อวันที่ ๙ เดือน พฤษภาคม สมริศศักราช พันเก้าร้อย ยี่สิบหก ตรง กับ วันที่ เก้า ของ เดือน ที่ สอง พระพุทธศักราช สองพันสองร้อย หกสิบเก้า.

(ตงนาม และ ประทับ ครา) พระยา ธรรมพิกิจปรีชา.

(ตงนาม และ ประทับ ครา) เบน โค มุส โสตัน.

โปรโตคอล

ว่าด้วย อำนาจ ค้าด สำหรับ ไร่ แก่ คน

ใน บังคับ อิตาเดย์ ใน กรุง สยาม

ในขณะที่ เมื่อ จะ ลงนาม กันวัน^{นี้} ในหนังสือสัญญาฉบับใหม่ ว่าด้วย
ท่า^{ที่} พระราชไมตรี และ การ ค้าขาย และ การ เติร เรือ ซึ่ง ทำกัน ในระหว่าง
พระราชอาณาจัก[์] อิตาเดย์ กับ พระราชอาณาจัก[์] สยาม นี้ ผู้มี อำนาจ
เต็ม ของ อัครภาค[์] แห่ง สัญญา^{นี้} ทั้ง สอง ฝ่าย ได้ ยิน ยอม ตก ลง กัน
ตั้ง ต่อไป^{นี้}.

ข้อ ๑.

วิธี อำนาจ ค้าด ซึ่ง ได้ ตั้ง ไว้ ใน กรุง สยาม แต่ ก่อน มา จน บัด^{นี้}
สำหรับ ไร่ แก่ คน ใน บังคับ อิตาเดย์ กับ ทั้ง เอกสิทธิ์, ความ ยก เว้น
และ ความ คุ่ม กัน ต่าง ๆ ซึ่ง คน ใน บังคับ อิตาเดย์ ใน กรุง สยาม
เคย ได้ มี อยู่ บัด^{นี้} เป็น ส่วน ฤา เป็น ของ สำหรับ กับ วิธี อำนาจ ค้าด
ที่ ก่อตั้ง^{นี้} ต้อง เป็น อัน เด็ก ชาติ และ สิ้น สุด ใน วันที่ แดก เปลี่ยน
สัตยาบัน หนังสือ สัญญา^{นี้} ที่ มา แล้ว ข้าง ต้น และ ตั้ง แทน สืบ ไป

บ้านคนในบังคับ อิตาเลีย และ องค์ คณะ และ บริษัท และสมาคม อิตาเลีย
ในสยาม จะต้อง ชน อยู่ใน อำนาจ ศาต ฝ่าย สยาม.

ข้อ ๒.

จนกว่าจะได้ ประกาศ และใช้ ประมวลกฎหมาย ฝ่ายสยามแล้วทั้งหมด
กล่าว คือ ประมวล กฎหมาย อาญา, ประมวล กฎหมาย แพ่ง และ
พาณิชย์, ประมวล กฎหมาย กระบวน พิจารณา กับ พระธรรมนูญศาล
ทั้งหลาย นั้น กับ มี กำหนด ต่อไปอีก ห้า ปี แต่ ไม่ เกิน กว่า ห้าปี
ฝ่าย พระราชอาณาจัก อิตาเลีย ถ้าเห็นสมควร ที่จะกระทำ เพื่อประโยชน์
ใน ทาง ยุติธรรม เมื่อใด จะให้ พนักงาน ทูต ฤๅ กงสุล เขียน คำ ขอ
เปน หนังสือ ถึง ผู้ พิพากษา แห่ง ศาล ซึ่ง พิจารณา ความ ค้าง อยู่ ยัง
ไม่ ได้ ใน คดี ที่ คน ใน บังคับ อิตาเลีย ฤๅ องค์ คณะ ฤๅ บริษัท ฤๅ
สมาคม อิตาเลีย เปน จำเลย ฤๅ ผู้ต้อง หา นั้น ถอน คดี ที่ ชำระ ค้างอยู่
ใน ศาล ฝ่าย สยาม ไต ๆ ก็ ได้ เว้น ไว้ แต่ ศาล สูง สุด คือ ศาลฎีกา
ถอน ไม่ได้.

คดี เช่น นั้น เมื่อ ถอน แล้ว จะได้ โอน ไป ให้ พนักงาน ทูต ฤๅ กงสุล นั้น
พิจารณา ตัดสิน และ อำนาจ ศาล ฝ่าย สยาม ใน คดี เช่น นั้น จะ ตัดสิน
แต่ ขณะ นั้น ไป คดี ไต ๆ ที่ ได้ ถอนแล้ว ดังนี้ พนักงานทูต ฤๅ กงสุล
จะ ได้ ว่า กล่าว ให้ สำเร็จ ไป ตาม กฎหมาย ของ พระราชอาณาจัก อิตา
เลีย เว้นไว้แต่ว่าถ้าคดีความใดตกอยู่ในวิสัยบังคับแห่งประมวลกฎหมาย
ฤๅ กฎหมาย ของ พระราชอาณาจัก สยาม ซึ่งได้ ประกาศ และใช้ ถูกต้อง
แล้ว และ บท กฎหมาย นั้น ได้ แจง ให้ สถาน ทูต อิตาเลีย ณ กรุงเทพมหานคร

ราบ แล้ว ไซ้ อำนาจ ฤๅ กรรมสิทธิ์ ที่ คู่ ความ จะ ได้ ฤๅ จะ เสีย นั้น
คง เป็น ไป ตาม บท กฎหมาย ไทย.

เพื่อ ประโยชน์ ที่ จะ ชำระ คดี เช่น ว่า นี กับ ทง ที่ จะ บังคับ ตาม คำ
พิพากษา ซึ่ง ได้ มี ใน คดี เช่นนี้ อำนาจ คำด ของทุก ฤๅ กงสุดอิตาเดี่ย
ใน กรุงสยาม จะ คง มี อยู่ ต่อไป.

จน กระทั่ง ถึง วันที่ บันดา ประมอด กฎหมาย ฝ่าย สยาม ซึ่ง จารนัย
ไว้ ข้าง บน นี้ จะ ได้ เป็น อัน เริ่ม ไซ้ แล้ว ทั้งหมด รัฐบาล สยาม จะ คง
แจ้ง บท แห่ง บันดา กฎหมาย และ ข้อ บังคับ ใหม่ ซึ่ง ได้ ประกาศ แล้ว นั้น
ให้ สถาน ทุก อิตาเดี่ย ใน กรุงสยาม ทราบ ต่อไป และ รัฐบาล สยาม
จะ พยายาม พิจารณา ข้อ รังเกียจ เนื่อง ใน บท กฎหมาย และ ข้อ บังคับ
นั้น ๆ ซึ่ง สถาน ทุก ที่ ว่า นี้ จะ พึง เสนอ มา ภายใน เวลา อัน สมควร.

ข้อ ๓.

การ อุตธรณ คำ พิพากษา ของ คำด ที่ พิจารณา ชั้น ต้น ใน คดี ที่ คน
ใน บังคับ อิตาเดี่ย ฤๅ องค์ คณะ ฤๅ บริษัท ฤๅ สยามคม อิตาเดี่ยเป็นคู่ ความ
และ ร้อง อุตธรณ นั้น คำด อุตธรณ ใน กรุงเทพ ฯ จะ ต้อง พิจารณา
พิพากษา.

การ อุตธรณ ในปัญหา กฎหมาย นั้น ให้ ร้อง อุตธรณ คำพิพากษา
คำด อุตธรณ กรุงเทพ ฯ คือ คำด สูง สุด คือ คำด ฎีกา.

คน ใน บังคับ ฤๅ องค์ คณะ ฤๅ บริษัท ฤๅ สยามคม อิตาเดี่ย ที่ เป็น
จำเลย ฤๅ ผู้ต้องหา ใน คดี ที่ เกิดขึ้นใน มณฑล ชนบท นั้น จะ ร้อง ขอ
ย้าย คำด ก็ได้ ถ้า คำด เห็น ว่า ควร ย้าย แล้ว การ พิจารณา คดี นั้น

พิจารณา คณะกรุงเทพฯ ฤๅ คื่อหน้าผู้พิพากษาแห่งศาลในกรุงเทพฯ
หาก จะ ได้ พิจารณา คดี นั้น..

ส่วน สิทธิ ทังปวง ที่ สัญญา ข้อ นี้ ประสงค์ให้ นั้น กรุงอิตาเลีย
จะต้อง ได้ เสวย ผลปฏิบัติอย่าง ที่ ได้ ให้ แก่ชาติที่ โปรดให้ ได้ ประโยชน์
อย่งยิ่ง.

ข้อ ๔.

เพื่อ สำหรับ บ้อง กัน ความ ยาก ลำบาก อัน จะ พึง เกิด มี ขึ้น ได้
ในการ โอน อำนาจ ศาล ตาม ความ ที่ หมายถึง ใน โปรโตคอล นี้ จึงได้
ยินยอม ตก ลง กัน ว่า.

(ก) บันดา คดี ทัง หตาย ที่ พอง หา กัน ภาย หลัง วันที่ แยก เบียด ยน
สัตยาบัน หนังสือ สัญญา ที่ กล่าว มา ข้าง ต้น นั้น จะ ต้อง ยินยอม
และ พินักษา ใน ศาล สยาม ไม่ เดือก ว่า เหตุ ที่ เกิด เปน คดี นั้น จะ
มี ขึ้น ก่อน ฤๅ ภาย หลัง วัน แยก เบียด ยน สัตยาบัน สัญญา ที่ ว่า มา แล้ว นั้น.

(ข) บันดา คดี ทัง หตาย ที่ ชำระ ค้าง อยู่ คื่อ หน้า พนังการทูต ฤๅ
กงสุล อิตาเลีย ในกรุงสยาม เมื่อ ณ วันที่ กล่าว แล้ว นั้น จะ คง ชำระ คื่อ
หน้า พนังการ นั้น อีก คื่อ ไป จน กว่า คดี เหล่า นั้น จะ ได้ ว่า กล่าว ให้ แล้ว
กัน ถึง ที่ สุด และ อำนาจ ของ พนังการทูต และ กงสุล อิตาเลีย ต้อง มี อยู่
เพื่อ เพื่อ ประโยชน์ นี้.

ในการ ที่ เกี่ยว ข้อง กับ คดี ไต ๆ ที่ พนังการทูต ฤๅ กงสุล อิตาเลีย
ต้อง พิจารณา ตาม ความ ในวรรค (ข) ของ ข้อ ๔ นี้ ก็ คื่อ ฤๅ ใน คดี ไต ๆ

ที่ พนังการ อิตาเลีย ที่ว่า นั้น จะ พัง ถอน ไป ตาม ที่ ก่อไว้ ใน ข้อ ๒
 ก็ ดี พนังการ ทูต ฤๅ กงสุล เช่น ว่า นี้ จะ ขอ ร้อง แล้ว พนังการ ฝ่าย
 ดยาม จะ ช่วย ใน การ ทุก อย่าง ที่ เกี่ยว แก่ คดี นั้น ๆ.

เพื่อ เปน พยาน แก่ การ นี้ ผู้ มี อำนาจ เต็ม ทั้ง สอง ฝ่าย ที่ มี นาม
 ข้าง ท้าย นี้ ได้ ลง นาม และ ประทับ ตรา ลง ไว้ ใน โปรโตคอล ฉบับ นี้ เปน
 สำคัญ ณ วันที่ เก้า เดือน พฤษภาคม ตรีศตศักราช พ้น เก้าร้อยยี่สิบหก
 ตรง กับ วันที่ เก้า เดือน ที่ สอง พระพุทธศักราช สองพัน สี่ร้อย หกสิบเก้า.

(ลง นาม และ ประทับ ตรา) พระยา สรรพกิจปรีชา.

(ลง นาม และ ประทับ ตรา) เบน โด มุสโด้ดี.